

[Jens Thomsen.]

Margarine paaføres dansk Landbrug. Det er urimeligt, at vi staar med Verdens højeste Forbrug pr. Indbygger af Margarine. Det er besynderligt, at Danmark er det eneste af de smørproducerende Lande i hele Verden, der ikke har gennemført effektive Foranstaltninger mod Margarine. Det har vist sig, at det ikke kan betale sig at give Dyr Margarinefedtstoffer i Stedet for Smørfedt, og det maa dog være indlysende, at det langt daarligere kan betale sig at gøre dette for Mennesker. Man gennemfører strenge Kontrolbestemmelser for Gødning og Foderstoffer, hvor Varenes Sammensætning skal fremgaa af Emballagen, men Mejeribrugets enstemmige Krav om at faa en lignende Kontrol med og Mærkning af Margarine, som bruges til Menneskeføde, afviser Magthaverne fuldstændigt. Kan man tænke sig noget mere taabeligt, end at et vigtigt Næringsmiddel til Mennesker ikke kan taale at komme frem i det fulde Dagslys, saadan som Kunstgødning skal? Hvis man vilde gennemføre en tilsvarende Sundhedskontrol med Raastofferne til Margarine, som man kræver af Landbrugsvarerne, vilde man derigennem forhindre den Margarineproduktion, der gennem kemisk Hærdning omdanner Raavarer, der i naturlig Tilstand er uanvendelig til Menneskeføde, saa de kan bruges — i stor Udstrækning — i Margarineproduktionen. Det er haarrejsende, at Pengemagten har en saadan Magt i et oplyst Land som Danmark, at saadanne Monopolstillinger kan gennemføres, til Skade for den danske Økonomi og for Folkesundheden.

Sidste Sommer rettede Mejeribruget enstemmige Krav til Regeringen om at gennemføre en Smørpris paa 3 Kr. og en Afgift paa Margarine paa 50 Øre pr. kg, saaledes at Provenuet anvendtes til Smørkort til mindre bemidlede. Det skal dog bemærkes, at dette Krav blev fremsat, inden Krigstidens Fordyrelser satte ind. I Stedet for at tage Hensyn til disse rimelige Krav foretrækker Regeringen stadig væk at give Befolkningen Margarine og Arbejdsløshed i Stedet for Smør og Arbejde.

Jeg begriber ikke Landbrugsministerens Ængstelse for, at Forbruget af Smør vil gaa ned. Hvis Smørret skal afsættes til ca. 1 Kr. under Produktionsprisen, saa skader Nedgangen i hvert Fald ikke Landbruget særlig meget. Den vil kun skade Folkesundheden, og det vil Ministeren jo ingen Hensyn tage til. Det urimeligt store Margarineforbrug giver Velstand til Højfinansien og Arbejdsløshed til Samfundet.

Medens Landbruget ved sin Smørproduktion ikke kan tjene Salt til et Æg, svømmer Margarineproduktionen i en saadan Velstand, at den kan give store Formuer til Kunst og filantropiske Formaal. Jeg kritiserer ikke denne Gavmildhed. Den er paa skønnelsesværdig, men det er forkasteligt, at en Industri, der nedbringer Beskæftigelsesmulighederne i Landet, og som skader Folkesundheden, skal have bedre Arbejdsbetingelser end Landbruget. Det er urimeligt, at den ikke skal underkastes en tilsvarende Sundhedskontrol, som Landbruget bliver, saa den bliver hindret i at anvende Raastoffer til Margarine, der i naturlig Tilstand er uanvendelige til Menneskeføde. En saadan Fremgangsmaade med Hensyn til Landbrugets Fødevarer hindres af en Sundhedskontrol, og det er fuldt ud forsvarligt. Men det er uforsvarligt at give Margarine en lettere Stilling i Landet. Landbrugsministeren gennemfører jo strenge Kontrol- og Mærkningsbestemmelser for Gødning og Foderstoffer. Jeg vil gerne rette det bestemte Spørgsmaal til Ministeren, hvorfor han ikke vil gennemføre tilsvarende Foranstaltninger med Hensyn til Margarine som med Hensyn til Gødning og Foder til Dyr, og jeg vil gerne spørge Ministeren, om der kan gives en fornuftig Forklaring paa, at Danmark er det eneste smørsælgende Land i Verden, der ikke har gennemført effektive Foranstaltninger mod Margarine.

Med Hensyn til § 1 i det foreliggende Lovforslag vil jeg foreslaa, at Indflydelsen overgives til Mejeribruget i Stedet for til Landbrugsraadet og Husmandsforeningerne, som er kommet i et indbyrdes Modsætningsforhold. Hvis Indflydelsen overdrages til De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation, saa overdrages den til Landbrugets faglige Organisation, hvor Samarbejdet mellem Husmænd, Gaardmænd og Godsejere gaar udmærket, fordi ingen af Parterne der kræver Særfordele paa hinandens Bekostning; derfor er de i Stand til at komme med enstemmige Indstillinger til Regering og Rigsdag, og det er jo en Betingelse for, at Landbruget kan faa den Indflydelse, der tilkommer det. Dermed vil jeg ikke sige, at jeg vil have Husmændenes og Bøndernes Indflydelse indskrænket, men det politisk set indbyrdes Modsætningsforhold mellem Husmændenes og Landboforeningernes Førere maa ikke skade Landbrugets faglige Samarbejde og saglige Enighed. Hvis Smørprisen skulde fastsættes efter Pristallet paa samme Maade, som Lønnen for Tjenestemænd og Arbejdere bliver, saa skulde Pri-